

**BØRNE- OG
UNDERVISNINGS-
MINISTERIET**

Ministeren

Frederiksholms Kanal 21
1220 København K
Tlf. nr.: +45 33 92 50 00
E-mail: uvm@uvm.dk
www.uvm.dk
CVR-nr.: 20453044

Børne- og Undervisningsudvalget
Christiansborg

Svar på alm. del – spørgsmål 193

I brev af 29. juni 2023 har udvalget efter ønske fra Lotte Rod (RV) stillet mig følgende spørgsmål:

25. august 2023
Sagsnr.: 23/13138

Alm. del – spørgsmål 193:

Vil ministeren oplyse, hvad det vil koste, at stille lovkrav i minimumsnormeringerne om, at 85 pct. af personalet i landets daginstitutioner skal være uddannede eller under uddannelse til (merit)pædagog eller pædagogisk assistent?

Svar:

Med lovkravet om minimumsnormeringer i daginstitutioner, som træder i kraft den 1. januar 2024, stilles der krav om, at der på kommuneniveau og opgjort som et årligt gennemsnit skal være minimum 1 pædagogisk personale til 3 børn i vuggestuer og minimum 1 pædagogisk personale til 6 børn i børnehaver. Hertil kommer de tre politisk aftalte korrektioner til normeringsopgørelsen, nemlig at 1) normeringen skal følge barnets alder, så børn, der rykkes i børnehave før, de er fyldt tre år og en måned, sikres en normering på minimum 1 pædagogisk personale pr. 3 børn – svarende til en vuggestuenormering, 2) ledere indgår med 85 pct. i opgørelsen af normeringerne, og 3) personale ansat som følge af de statslige puljer til sociale normeringer skal fraregnes i opgørelsen af normeringer. Det kommende lovkrav om minimumsnormeringer i daginstitutioner omfatter kommunale og selvejende, udliciterede daginstitutioner¹ samt privatinstitutioner og puljeordninger.

Med det kommende lovkrav om minimumsnormeringer i daginstitutioner stilles der imidlertid ikke krav til det pædagogiske personales uddannelsesmæssige baggrund eller sammensætningen heraf.

¹Der findes i 2021 ingen udliciterede daginstitutioner, *jf. Danmarks Statistik.*

Der vil være en række udgiftsdrivende elementer forbundet med at hæve uddannelsesdækningen i landets daginstitutioner til 85 pct. En række af disse udgiftsdrivende elementer fremgår nedenfor:

Varige merudgifter:

- Uddannelsesdækningen af det nuværende pædagogiske personale ("bestanden") i landets daginstitutioner vil skulle hæves, hvorfor der vil være stigende lønudgifter i kommunerne som følge af, at pædagoger i gennemsnit modtager en højere årsløn end hhv. pædagogiske assistenter og pædagogmedhjælpere.

Implementeringsudgifter frem mod lovkrav om 85 pct. uddannelsesdækning:

- Udgifterne forbundet med det kommende lovkrav om minimumsnormeringer i daginstitutioner vil stige ("merpersonalebehovet") som følge af, at der stilles krav om det pædagogiske personales uddannelsesmæssige baggrund og sammensætningen heraf.
- Der kan være både markante statslige og kommunale udgifter forbundet med at hæve uddannelsesdækningen til 85 pct., såfremt uddannelseskrauet opnås ved at opkvalificere det eksisterende pædagogiske personale i daginstitutioner fremfor eksempelvis at tiltrække pædagogiske personale, der arbejder uden for branchen. Der kan således være uddannelsesudgifter (f.eks. Statens voksenuddannelsesstøtte (SVU) og taxameterudgifter).

For at kunne opstille et samlet skøn over de økonomiske konsekvenser forbundet med en uddannelsesdækning på 85 pct., kræver det, at der både kan skønnes over de varige udgifter og implementeringsudgifterne, jf. ovenfor. Et skøn over implementeringsudgifter forudsætter udarbejdelse af en konkret model, hvorfor Børne- og Undervisningsministeriet ikke kan skønne over disse.

Børne- og Undervisningsministeriet kan dog opstille et regneeksempel over de varige udgifter forbundet med en uddannelsesdækning på 85 pct., idet der kan skønnes over de stigende lønudgifter forbundet med at hæve uddannelsesdækningen af "bestanden" af pædagogisk personale til 85 pct.

Opgørelsen omfatter alene kommunale og selvejende daginstitutioner. Dette skyldes, at der aktuelt ikke foretages en validering af det pædagogiske personale i hhv. puljeordninger og privatinstitutioner, hvorfor datagrundlaget herfor ikke vurderes at være af tilstrækkelig kvalitet til at skønne over uddannelsesdækning på disse områder.

Med henblik på at opgøre hvor meget uddannet pædagogisk personale, der kræves for at hæve uddannelsesdækningen af "bestanden", tages der udgangspunkt i antal fuldtidsomregnede pædagogiske personaler samt uddannelsessammensætningen blandt disse i kommunale og selvejende daginstitutioner i 2021, jf. *Danmarks Statistik*. På den baggrund defineres andelen af uddannet pædagogisk personale alene som andelen, der er uddannet som eller under uddannelse til pædagog eller pædagogisk assistent. Der

ses dermed bort fra meritpædagogstuderende. Dette skyldes, at der ikke foretages en systematisk registrering og indberetning af meritpædagogstuderende under deres studie, og der foreligger dermed ikke et tilstrækkeligt datagrundlag til at kunne identificere og opgøre størrelsen af denne gruppe. Hertil gælder desuden, at der ikke er fastsat kriterier for, med hvilken vægt meritpædagogstuderende skal indgå i opgørelsen af det fuldtids-omregnede pædagogiske personale.

Det er beregningsteknisk forudsat, at uddannelsesdækningen på 85 pct. opnås ved, at pædagogmedhjælpere erstattes af enten pædagoger eller pædagogiske assistenter, og at målsætningen skal indføres i alle kommuner. Endvidere er det forudsat, at fordelingen mellem hhv. pædagoger og pædagogiske assistenter svarer til den nuværende fordeling i den pågældende kommune.

For at opnå en uddannelsesdækning på 85 pct. kræver det på baggrund af data fra 2021, at ca. 45.110 pædagogiske personaler samlet set er uddannet, hvilket vil kræve yderligere ca. 11.800 pædagogisk uddannede personaler for at realisere målsætningen, heraf ca. 10.700 pædagoger og ca. 1.100 pædagogiske assistenter, *jf. tabel 1*.

Tabel 1
Behov for uddannet pædagogisk personale

	Antal	Andel
Pædagoger	10.700	91 pct.
Pædagogiske assistenter	1.100	9 pct.
I alt	11.800	100 pct.

Anm.: Behovet for antal uddannet pædagogisk personale ved en uddannelsesdækning på 85 pct. er opgjort på baggrund af antallet af samt uddannelsesessammensætningen blandt det fuldtidsomregnede pædagogiske personale i kommunale og selvejende daginstitutioner i 2021. Opgørelsen er foretaget på kommuneniveau og fordelingen mellem behovet for pædagoger og pædagogiske assistenter svarer til den nuværende fordeling i den pågældende kommune. Antallet af afrundet til nærmeste 100.

Kilde: Egne beregninger på baggrund af Danmarks Statistik og uddannelsesstatistik.dk.

Med udgangspunkt i de gennemsnitlige årslønninger for hhv. pædagogmedhjælpere, pædagogiske assistenter og pædagoger, *jf. KRL 2022*, skønnes de kommunale merudgifter alene som følge af øgede lønudgifter til ”bestanden”, når pædagogmedhjælpere erstattes med hhv. pædagoger og pædagogiske assistenter at udgøre ca. 1,1 mia. kr. årligt ekskl. overhead (2023-pl). Hertil kommer øget forældrebetaling.

Skønnet indeholder ikke udgifter til overhead, idet det er forudsat, at overheadudgifterne i kommunen ikke vil stige, når pædagogmedhjælpere erstattes med uddannet pædagogisk personale. Derudover bemærkes, at kommunerne – ved uændrede regler om fastsættelsen af tilskud til privat pasning – vil have stigende udgifter hertil som følge af, at enhedsudgiften pr. barn i daginstitutioner vil stige, når lønudgifterne stiger. Endvidere kan

der være negative arbejdsudbudseffekter forbundet med evt. at uddanne det eksisterende pædagogiske personale.

Givet regneeksemplet baserer sig på data fra 2021, og der er udmøntet puljemidler til indfasningen af minimumsnormeringer, således at kommunerne kan forbedre normeringerne i daginstitutionerne frem mod det kommende lovkrav, forventes ”bestanden” af pædagogisk personale at være steget. Ovenstående udgiftsskøn vurderes på den baggrund af være et underkantsskøn af de varige udgifter, som følge af øgede kommunale lønudgifter.

Afslutningsvist bemærkes, at kommunerne oplever betydelige rekrutteringsudfordringer efter uddannet pædagogisk personale, *jf. STARs Rekrutteringsurvey*.

Med venlig hilsen

Mattias Tesfaye